

AUGUST 1945. SSI MONITORIZEAZA ACTIVITATEA SERVICIILOR INFORMATIVE ANGLO-AMERICANE DIN CADRUL LEGAȚIILOR ANGLO-AMERICANE DIN BUCUREȘTI

*Dr. Marian ZIDARU**

Introducere

În ceea ce privește activitatea informativă a Misiunii Britanice în România, în afară de cele arătate în lucrarea anterioară, se constată unele frământări datorită evenimentelor politice petrecute în ultima vreme în Anglia.

Astfel, în dimineața zilei de 5 august 1945, a plecat cu avionul care face obișnuita cursă la Foggia, un curier englez care transporta asupra sa o corespondență cu caracter special.

Este vorba anume de o dare de seamă mai amanunțită a situației în care se găsește Misiunea Britanică din țară, în urma schimbării guvernului englez.

Față de situația expusă din care reiese că printre personalul Misiunii sunt constituite două grupuri care-și impart simpatiile față de fostul și actualul prim-ministru, se cer ordine și instrucțiuni.

Cei de aici cred că odată cu primirea acestor ordine vor primi dispozițiuni de a modifica actuala configurație a Misiunii, prin retragerea unor elemente și eventuala lor înlocuire în cazul când nu se vor micșora cadrele.

Datorită acestui fapt, activitatea informativă fiind în directă legătură cu noile instrucțiuni ce vor fi aduse, în ceea ce privește fixarea viitoarelor obiective și domenii ce trebuiesc exploatate, nu s-a putut stabili cu precizie care sunt direcțiile pe care le urmează activitatea Misiunii Britanice.

Întreaga activitate a Serviciilor informative străine se urmărește de aproape pentru stabilirea noilor obiective urmărite în diferite domenii de exploatare.

După o scurtă perioadă de timp în care activitatea informativă a serviciului britanic apărea oarecum confuză și fără obiective precis determinate, după activitatea desfășurată în ultima săptămână încep a se contura sectoarele pe care acest serviciu și-a propus să le exploateze și care corespund intereselor engleze la noi în țară.

Aceste sectoare sunt; diplomatic, politica internă și economică.

Activitatea pe linie diplomatică

*Asociația Geopolitică „Casa Mării Negre”.

În ziua de 7 August a.c. însărcinatul de afaceri al Olandei, Charles Dozzi, vizitează Misiunea Militară Engleză între orele 10 – 10,30.

În ziua de 8 August a. c. între orele 10 – 10,30.

În aceeași zi la ora 12,30 vine colonelul Pasakay, atașat militar al Turciei care stă până la ora 13, însărcinatul cu afaceri al Olandei Charles Dozzi face o vizită la Misiunea Militară Engleză.

În ziua de 9 August a. c. ministrul Suediei Patrik de Reutersward¹ face o vizită la Legația Engleză între orele 12 – 13,10.

În ziua de 9 August a. c. ministrul Danemarcei Erik Biering² face o vizită la Misiunea Militară Engleză între orele 10,30 – 10,50.

În aceeași zi la ora 12 vine Charles Dozzi, însărcinatul de afaceri al Olandei și pleacă la ora 12,35.

Tot în ziua de 9 August a. c. Misiunea Militară Engleză este vizitată de colonelul R. Pasakay atașatul militar al Turciei, care vine la ora 12,50 și pleacă la 13,15.

În ziua de 10 August a. c. însărcinatul cu afaceri al Olandei Charles Dozzi vizitează Misiunea Militară Engleză între orele 11,40 – 12,10.

În ziua de 10 August a. c. Gustav de Reutersward, ministrul Suediei vizitează Legația Engleză între orele 12,35 – 12,45.

În ziua de 11 August a. c. Patrik de Reutersward, ministrul Suediei vizitează Legația Engleză între orele 9,30 – 10,10.

¹ Carl Reinhold Patrik Reuterswärd (27 februarie 1885 - 3 august 1963) a fost un diplomat suedez. Reuterswärd și-a început cariera diplomatică în 1907, îndeplinind diverse funcții în cadrul Ministerului Afacerilor Externe al Suediei. A fost detașat ca atașat la New York și Paris, înainte de a primi misiuni la Tokyo și Beijing, unde a fost însărcinată cu afaceri ad interim în 1912. De-a lungul anilor, a ocupat poziții diplomatice cheie în Shanghai, Washington D.C., Copenhaga, Berlin și Londra, adesea în calitate de însărcinată cu afaceri ad interim. În 1928, a fost numit trimis extraordinar și ministru plenipotențiar în statele baltice și, ulterior, la București și Sofia. În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, a rămas în România, apărând interesele mai multor națiuni, în ciuda comunicării limitate cu Suedia. După război, și-a continuat serviciul diplomatic până la pensionare, în 1950 <https://www.geni.com/people/Carl-Reinhold-Patrik-Reutersw%C3%A4rd/6000000010557030595>

² Erik Biering (născut Erik Andreas Mathias Biering; născut Svindinge, 1876 - d. Glostrup, Danemarca, 1964) a fost un om de afaceri și diplomat danez. Născut în Svindinge, județul Svendborg în 1876 din Frederik Ferdinand Biering (1813-1879), un preot paroh și Hansine Marie Caroline Clausen (1830-1912), Biering a avut 16 frați. Biering a promovat examenul preliminar în 1893 în Svendborg Realskole și a urmat o formare comercială în Danemarca și Germania. Și-a încheiat serviciul militar în 1897 și a fost lăsat la vatră ca sublocotenent în 1899. Biering, Kirsten (2021). "Erik Biering, the 1st Danish Honorary Consul in Kaunas". In Poulsen, Niels Bo; Brask, Hans (eds.). *Denmark and Lithuania: Through 100 Years of Bilateral Relations From Neighbours to Allies*. Royal Danish Embassy. pp. 69–83. ISBN 978-609-96256-0-7.

În aceeași zi la orele 10,30 vizitează Legația Engleză Roger Sarret³, atașatul comercial al Franței.

Activitatea pe linie politică internă

În ziua de 8 August a. c. Constantin Brătianu⁴, fost ministru, vizitează Legația Engleză de două ori, între orele 13,15 – 13,40 și 17,20 – 18.

În ziua de 11 August a. c. Constantin Brătianu vizitează din nou Legația Engleză, fiind primit de secretarul legației. Vizita a durat de la ora 11,30 – 11,45.

Activitatea pe linie economică

Întreaga activitate a serviciului informativ englez pe acest tărâm este legată pe problema petrolului și este logic a fi așa, dat fiind interesele capitalului englez investit în industria petrolului din țara noastră.

Capitaliștii englezi s-au abținut a face noi investițiuni în România. Repararea instalațiilor din regiunea petroliferă s-a făcut și se face extrem de încet și numai cu mijloace materiale proprii.

După spusele lui Ted Masterson⁵ un mare număr de tehnicieni și capitaliști englezi așteaptă „momentul politic” pentru a interveni în România.

³ Roger Sarret este un om politic francez născut la 1 august 1893 în Boulogne-sur-Seine (Hauts-de-Seine) și decedat la 8 iunie 1977 în Nisa (Alpes-Maritimes). Avocat la Paris, a fost deputat al departamentului Seine-et-Oise între 1934 și 1936, ales în urma unei alegeri parțiale provocate de demisia lui Gaston Bergery. Învins în 1936, s-a retras din viața politică. Cu toate acestea, în 1944 a devenit ambasadorul Franței în România <https://jurnalul.ro/special-jurnalul/document-compromiterea-unei-relatii-traditionale-13922.html>

⁴ Constantin I. C. Brătianu (cunoscut și ca Dinu Brătianu; n. 13 ianuarie 1866, Florica, Ștefănești, Argeș, România – d. 1951, Sighetu Marmației, Maramureș, România) a fost un politician liberal, membru proeminent al „dinastiei Brătienilor”, fiul lui Ion C. Brătianu și fratele mai mic al lui Ionel Brătianu. De profesie inginer, Dinu Brătianu a deținut funcțiile de deputat, ministru și, în ultima parte a vieții sale, președintele Partidului Național Liberal (PNL). https://enciclopediaromaniei.ro/wiki/Constantin_I._C._Br%C4%83tianu

⁵ Ted Masterson, șeful secției române a S.O.E. de la Cairo/, fratele lui Tom Masterson, consilier politic la secția S.O.E. pentru Mediterana din Londra. Colonelul Ted Masterson avea experiență în ceea ce privește problemele României, deoarece misiunea sa anterioară fusese în Turcia, unde intrase în contact cu Alexandru Cretzeanu. Cretzeanu fusese acreditat în Turcia de Mihai Antonescu, dar urma să acționeze în numele lui Iuliu Maniu și al opoziției democratice. Acreditat la Ankara la 15 septembrie 1943, Cretzeanu va fi informat de britanici, la 9 noiembrie 1943, că negocierile pentru ieșirea din război trebuie purtate cu toate cele trei națiuni aliate. La 1 februarie 1944, Cretzeanu s-a întâlnit cu colonelul Ted Masterson, care lucra în Orientul Mijlociu, și l-a informat că aliații erau gata să primească un emisar al opoziției române, împuternicit să semneze capitularea necondiționată – Vezi, pe larg, memoriile lui Alexander Cretzeanu, Ocazia pierdută, Iași, 1998, pp. 28 și 135-140.

Ted Materson lucrează permanent la Misiunea Militară Engleză și cu toate că are gradul de colonel, îndeplinește funcția civilă de consilier economic.

Zilnic poate fi găsit în birourile Soc. „Unirea” din Str. General Berthelot, unde lucrează cu Ing. Ion Popovici⁶ și cu consilierul Ed. Boaden⁷, recent sosit din Anglia.

Ted Materson posedă 80% din acțiunea Soc. „Unirea” și aproape 90% din cele ale Soc. „Orion” din Ploiești.

Încă dinainte de război Ted Masterson are numeroase legături de prietenie în București și mai ales pe Valea Prahovei.

Dintre intimii săi menționăm pe Dovancescu⁸, administrator la rafinăria „Astra Română”.

Legăția Engleză și Misiunea Militară Engleză sunt zilnic vizitate de persoane care lucrează în industria petrolului.

ACTIVITATEA SERVICIILOR INFORMATIVE

De la 23 – 30 August 1945

SERVICIUL INFORMATIV ENGLEZ

I.Organizare

Conducerea și directive noi. În foarte scurt timp urmează să sosească în România așa numitul Colonel Clark.

Acesta este în realitate un important element din conducerea I.S.-ului, specializat pentru Balcani. A mai fost în România înaintea războiului și are aicea o serie de prieteni și legături create din vreme. Indentitatea lui exactă nu este cunoscută.

Acest nume sub care a mai fost și sub care revine în România este unul din multele nume conspirative pe care le folosește în România.

Numitul este rudă foarte apropiată cu ministrul Bevin⁹ și venirea lui în prezent în România este pusă în legătură cu importante modificări structurale în organizarea I.S.-ului aici.

⁶ Ion Popovici director comercial soc Unirea, *Ibidem/*

tice. Acreditat la Ankara la 15 septembrie 1943, Cretzeanu va fi informat de britanici, la 9 noiembrie 1943, că negocierile pentru ieșirea din război trebuie purtate cu toate cele trei națiuni aliate. La 1 februarie 1944, Cretzeanu s-a întâlnit cu colonelul Ted Masterson, care lucra în Orientul Mijlociu, și l-a informat că aliații erau gata să primească un emisar al opoziției române, împuternicit să semneze capitularea necondiționată – Vezi, pe larg, memoriile lui Alexander Cretzeanu, Ocazia pierdută, Iași, 1998, pp. 28 și 135-140.

⁸ Policarp Dovăncescu s-a născut în 1916, într-o comună din județul Dâmbovița.

⁹ Ernest Bevin (n. 9 martie 1881, Winsford, Somerset West and Taunton, Anglia, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei – d. 14 aprilie 1951, Greater London, Anglia, Regatul Unit) a fost un om de stat britanic, lider de sindicat și politician laburist.

Totodată, după ce va proceda la reorganizarea indicată, urmează a se da și noi instrucțiuni de lucru în concordanță cu vederile politice ale noului guvern englez.

Sosirea Col. Clark este așteptată se poate spune cu înfrigurare la misiunea engleză din București, întrucât mulți membri ai acestei misiuni, care sunt în special mai mult sau mai puțin din ramura Churchill, își văd postul amenințat.

II. Activitate informativă

Din informațiile recent obținute în legătură cu activitatea Misiunii Engleze, rezultă următoarele:

Colonelul KENDAL¹⁰ are în serviciul său 35 de funcționare, dintre care numai trei sunt românce creștine, iar restul evreice de diferite naționalități. Funcționarele române sunt: D-na Ștefănescu, care conduce un birou pentru chestiuni românești și D-na Ulic¹¹, soția Comandorului de marină Ulic, traslantoare de limba rusă și D-na Etle, româncă, soția unui căpitan englez decedat în actualul război.

Col. Kendall pretinde că a angajat acest personal evreesc ca fiind unicele funcționare care posedă la perfecție limba engleză. Din constatările făcute rezultă că numitul angajează în general evreice, femei libere, care se pot preda ușor intereselor sale informative.

Chiar în prezent este pe punctul de a angaja o nouă funcționară în persoana D-rei Davidovic, pe care și înainte a avut-o ca agentă informatoare la Constanța și pe care în prezent intenționează a o angaja în mod oficial la legăție. D-ra Davidovici este originară din Galați și cunoaște de acolo pe Kendall, din timpul când acesta era vice-consul în acel oraș.

Fiind frumoasă este întrebuințată pentru a lega prietenii cu ofițerii de la care apoi să obțină informații.

Tot cu Col. Kendel lucrează și D-na Mina Hermann, de 32 ani, evreică, originară din Galați, domiciliată în Str. Jules Michelet, în localul Legăției Engleze, unde este și funcționară.

Numita a fost funcționară și la Consulatul General al Angliei din Galați, până în anul 1940.

După plecarea din țară a reprezentanței engleze cu ocazia izbucnirii războiului, Mina Hermann a fost internată în lagărul de la Craiova, fiind învinuită de a păstra legături cu englezii.

Imediat după sosirea în București a Misiunii Engleze, numita și-a reluat serviciul și lucrează actualmente la un birou care se ocupa cu chestiunile evreiești, șeful ei direct fiind Col. Kendall.

¹⁰ A.C. Kendall, consulul englez la Constanța 1939-1940, *Ibidem*, pp. 178-180.

¹¹ Comandor Constantin Ulic, Inspector General Porturi, *Ibidem*.

Din investigațiunile întreprinse reiese ca este una dintre cele mai abile informatoare a numitului colonel.

Numita frecventează numeroase cercuri din Capitală, de unde furnizează informații.

Principală sursă de informații, pare a fi însă Comandorul de marină Titus Samson¹², domiciliat în Str. Stirbey Vodă Nr. 36, cu care întreține relații intime.

Comandorul Samson este ofițer de Stat Major și actualmente face serviciu la Comisiunea pentru Aplicarea Armistițiului.

Numitul face indiscrețiuni față de prietena sa divulgând chestiuni de serviciu ce le culege de la Comisiunea pentru Aplicarea Armistițiului, chestiuni pe care D-na Helmann le transmite șefilor ei de la Misiunea Engleză.

În felul acesta Misiunea Engleză este informată precis de toate acțiunile Comisiei Române pentru Aplicarea Armistițiului. Conducătorul I.S.-ului în special Col. Forster¹³, continuă a se ocupa de problema instalării unei serioase rezidențe informative la Galați.

III. Activitatea pe linie politică internă.

Evenimentele politice interne de săptămâna trecută au constituit și pentru serviciu informativ englez, preocuparea de căpetenie.

În legătură cu aceste evenimente trebuie pus faptul că Șeful Misiunii Diplomatice Engleze, Le Rougetel¹⁴, care trebuia să plece în ziua de 24 August a.c., cu avionul la Londra, și-a amânat plecarea pentru mai târziu, precum și simptomul remarcat de altfel și la Misiunea Militară Americană, al întăririi neobișnuite și nemotivate a pazei.

Astfel, la legațiunea engleză, unde paza se făcea numai de un singur soldat și numai ziua, s-a înființat mai multe posturi de santinelă atât ziua cât și noaptea, care sunt foarte puternic înarmate.

În cadrul legăturilor cu politica internă se remarcă vizita, neobișnuită prin durata ei, pe care Dinu Brătianu, șeful Partidului Național-Liberal, a făcut-o la Legația Engleză în ziua de 25 August a.c. și în ziua de 27 August a.c. la Misiunea Militară Engleză.

Sistarea acestei activități atât de intense de obicei trebuie socotită ca fiind determinată de precipitarea evenimentelor interne, evenimente care au constituit obiectul principal al atenției cercurilor engleze de la noi din țară și de rezultatul căruia păreau a fi foarte preocupate.

¹² Căpitan comandor Titus Samson a condus Academia Navală „Mircea cel Bătrân” în anul 1946.

¹³ Ofițer SOE cu acțiuni la Astra Română.

¹⁴ Sir John Helier Le Rougetel KCMG MC (19 iunie 1894 – 3 ianuarie 1975[1]) a fost un diplomat britanic.

SERVICIUL INFORMATIV ENGLEZ

I.- ORGANIZARE

Conducerea

În personalul de conducere al Serviciului Informativ Englez, nu a intervenit nici o schimbare, el continuând să funcționeze încadrat cu aceleași elemente.

Directive noi

După o scurtă perioadă de timp în care Serviciul Informativ Englez a stat oarecum în expectativă, așteptând desfășurarea evenimentelor politice interne, pentru ca în raport cu rezultatul acestor evenimente să-și coordoneze planul de muncă și direcția în care să-și concentreze efortul, în urma stabilizării situației interne serviciul informativ englez și-a fixat obiectivele și a trecut la executarea planului de muncă.

Cele trei obiective spre care tinde acțiunea informativă engleză și în jurul cărora caută să infiltreze rețeaua sa de informatori, sunt:

- a) obiectivul militar- armata sovietică;
- b) obiectivul politic –guvernul român;
- c) obiectivul economic.

a) Obiectivul militar. - În ceea ce privește primul obiectiv – Armata Roșie, - Serviciul Informativ Englez, caută să se informeze cu amănunțime asupra deplasărilor și staționărilor de trupe sovietice, efectuate cu scopul de a ascunde numărul trupelor aflate în țară și care, după părerea sa, pleacă în Rusia numai în măsura în care rămân în România cel puțin 1.100.000 de oameni.

De asemenea caută să afle cât mai exact modul de repartitie al acestor trupe, ritmul în care ele se mișcă, armamentul, funcționarea aprovizionării, precum și denumirea unităților și comandanților.

b) Obiectivul politic - În cadrul acestui obiectiv atenția Serviciului Informativ Englez se îndreaptă asupra grupărilor politice care alcătuiesc noul guvern; asupra vieții publice și private ale miniștrilor comuniști, înregistrând toate zvonurile compromițătoare la adresa lor; asupra stării de spirit a populației cât și asupra încadrării Serviciilor informative și de siguranță, cu arătarea personalului nou precum și acel care a fost îndepărtat.

Un amănunt interesant îl constituie faptul că Serviciul Informativ Englez nu se interesează deloc de activitatea partidului social – democrat, pe care se pare că o cunoaște foarte bine.

c) Obiectivul economic – are în vedere pe lângă obținerea informațiilor în legătură cu eventualele acorduri secrete economice între guvernele sovietic și român, acorduri ce ar aduce prejudicii intereselor engleze din România, culegerea de material verificat asupra tuturor

ridicărilor abuzive de produse săvârșite de trupele sovietice, precum și date asupra aplicării convenției de armistițiu.

Mijloace

În executarea acestei acțiuni informative, serviciul englez a găsit un larg sprijin din partea partidelor istorice și în special al tineretului din aceste partide, care constituie o adevărată pepinieră de informatori.

Speculând sentimentele lor antisovietice, antisemite și anticomuniste, sub pretextul servirii cauzei naționale și adăugând la acestea, pentru cei mai zeloși, subsidii lunare, Serviciul Informativ Englez dispune de un aparat informativ numeros și cu serioase posibilități de acțiune.

Cercurile conducătoare ale acestui tineret, dau o interpretare interesantă acestei conlucrări între ei și anglo-americiani, lasând să se înțeleagă că anglo-americii îi vor ajuta în cazul unei acțiuni prin forță împotriva actualului guvern ajutându-l în cazul unei nereușite să fugă prin Constanța în Turcia și prin Banat în Iugoslavia, unde vor fi în totală siguranță.

Din informațiile obținute se pare că detaliile tehnice ale organizării aparatului informativ, au fost aproape puse la punct, ea funcționând după sistemul rețelei în circuit. Ca mijloc de transmisiune se va utiliza T.F.F.-ul în care scop se procedează la recrutarea a mai multor radio-telegrafiști mecanici.

II. ACTIVITATEA INFORMATIVĂ

Mișcarea personalului

În ultimul timp au sosit la Misiunea Engleză, următorii ofițeri:

-Lt. Col. Hilton

-Capitan Brown.

-Locot. Blackstone

Misiunea acestora nu a putut fi deocamdată definită.

În ziua de 25 August a.c., a sosit în București, Smit Berber Christina, funcționară la Misiunea Britanică.

De naționalitate olandeză, născută la Sneek în 1923. Nu se cunoaște până în prezent sectorul de muncă în care va lucra.

Călătorii în țară

În ziua de 1 septembrie a.c., Le Rougetel, reprezentantul politic al Marii Britanii a plecat la Timiș înapoiindu-se în ziua de 3 septembrie a.c.

Se reamintește că la Timiș se află cartierul general al lui Franck Stewens.

Elemente noi identificate

Andrei Samielly din strada W nr 44, Parcul Jianu, lucrează în cadrul Misiunii Militare Britanice sub conducerea directă a Generalului Greer, misiunea sa principală fiind aceea de a recruta agenți informatori. Este omul de încredere a lui Ted Masterson. În prezent este pe punctul de a pune

bazele societății „West”, care va camufla o agentură de informații a Misiunii Britanice. Sora sa, Nora Samuelly¹⁵ este de asemenea în serviciul Misiunii Britanice.

III. ACTIVITATEA DIPLOMATICĂ

În ziua de 25 august a.c. Șeful Misiunii Militare Britanice, Mareșalul Stewenson¹⁶, a luat parte însoțit de mai mulți ofițeri din misiune la un ceai oferit de însărcinatul cu afaceri al Portugaliei, M. Rochetta, dat în vederea apropiatei sale plecări din România. A luat parte la acest ceai, printre alții:

¹⁵ Nora Isabella Samuelly (9 iulie 1914 – decembrie 1986) a fost spion român pentru Statele Unite în timp ce era angajată la Legația acestora din București în timpul Războiului Rece – autorizează proiectul de lege 89-203, în temeiul căruia Samuelly va fi reținută și considerată ca fiind admisă în mod legal pentru ședere permanentă în Statele Unite începând cu 31 iulie 1963, după achitarea taxei de viză necesare.

¹⁶ Vice-mareșalul aerian Donald Stevenson a fost poreclit „Măcelarul” de către echipajele Grupului nr. 2 al Comandamentului Bombardierelor RAF. În timpul comenzii sale asupra Grupului nr. 2, el a ordonat mai multe operațiuni la joasă altitudine, care au dus la pierderi grele. Echipajele aflate sub comanda lui Stevenson simțeau că comandantul lor nu era interesat de riscurile și problemele cu care se confruntau în timpul operațiunilor. Donald Fasken Stevenson s-a născut la 7 aprilie 1895. După terminarea școlii, s-a înrolat în armata britanică. În 1915 era sublocotenent în Nottinghamshire (Sherwood Foresters) Yeomanry. Un an mai târziu, s-a transferat la Royal Flying Corps și a zburat ca ofițer de zbor cu Escadronul nr. 12 pe Frontul de Vest din Franța. În mai 1917, a fost numit comandant al escadronului. În restul războiului, a comandat și escadronul nr. 4 și escadronul nr. 35. A fost decorat cu Crucea Militară, Crucea pentru Servicii Distinse și Bareta Crucii Militare pentru curaj și devotement. La izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial, Stevenson deținea gradul de căpitan de grupă. La 1 iulie 1940, a fost promovat la gradul de comandor aerian. A combinat rolul său de director adjunct al operațiunilor cu cel de ADC al regelui. La 17 februarie 1941, a fost promovat la gradul de vice-mareșal al aerului și numit ofițer comandant al Grupului nr. 2 al Comandamentului Bombardierelor RAF, unde l-a succedat pe vice-mareșalul James Robb. Robb se certase cu mareșalul Richard Peirse (ofițer comandant al Comandamentului Bombardierelor RAF la acea vreme) în legătură cu trimiterea avioanelor Blenheim ale Grupului nr. 2 în misiuni de zi fără escortă, pe care le considera sinucigașe. Stevenson era mai puțin interesat de rata victimelor și a devenit trist faimos printre echipajele Grupului nr. 2 din această cauză. El continua să trimită escadroanele sale în operațiuni de mare risc la joasă altitudine, care vizau în principal navele inamice. El susținea că aceste operațiuni aveau rezultate bune, declarând că „o navă lovită este o navă scufundată”. Dar statisticile pe care le furniza cu privire la realizările grupului său s-au dovedit a fi exagerate. În primăvara anului 1941, el a ordonat un atac în timpul zilei asupra fabricii Krupps din Essen, puternic apărată. Comandantul de escadrilă Samuel Elworthy comanda Escadrila nr. 82 și i-a reproșat lui Stevenson. Dar Stevenson i-a răspuns: „Ei bine, dacă ești atât de convins, nu trebuie să te simți obligat să zbori tu însuși”. Operațiunea a fost anulată de autoritățile superioare. Dar Stevenson a continuat să-și trimită echipajele în misiuni cu risc ridicat. Comandantul de escadrilă Percy Bandon era ofițerul comandant al RAF West Raynham, unde era bazată una dintre escadrilele Grupului nr. 2*. După război Stevenson s-a pensionat la scurt timp după sfârșitul războiului. A decedat la 10 iulie 1964, la vârsta de 69 de ani. El și soția sa, Janet (1893-1965), sunt înmormântați în cimitirul Greenwich din Londra

- Petro Gelbore însărcinatul cu afaceri al Italiei;
- Anjou Knut secretar al diviziei speciale suedeze;
- Henry Beat de Fischer¹⁷ consilier la Legația Elveției, precum și numeroși ofițeri americani.

În ziua de 27 august a.c. între orele 9.30-10 însărcinatul cu afaceri al Olandei Charles Dozzi a vizitat Legația Engleză.

În ziua de 27 august între orele 12.30-13 ministrul Suediei Patrick Reutersward a vizitat Misiunea Militară Engleză.

În ziua de 29 august între orele 11-11.20 noul secretar al Legației Suediei a făcut o vizită la Misiunea Militară Engleză. În ziua de 29 și 31 august a.c. însărcinatul cu afaceri al Olandei Charlez Dozzi a vizitat Legația Engleză.

În ziua de 31 august între orele 19-20 Nunțiului Apostolic Andrea Cassulo¹⁸ a vizitat Legația Engleză fiind primit de colonelul Kendall.

IV.ACTIVITATEA PE LINIE POLITICĂ INTERNĂ

În ziua de 28 august a.c. între orele 19.10-19.20 secretarul particular al M.S. Regelui, Mircea Ioanițiu, a vizitat Legația Engleză fiind primit de reprezentantul politic Le Rougetel.

În ziua de 29 august la ora 20.50 Legația Engleză a fost vizitată de secretarul fostului ministru Dinu Brătianu.

În cursul zilei de 30 august șoferul șefului partidului liberal Dinu Brătianu a venit de 3 ori la Legația Engleză.

În ziua de 1 septembrie a.c. între orele 19.30-19.40 secretarul particular al M.S. Regelui, Mircea Ioanițiu a vizitat din nou Legația Engleză.

¹⁷ Născut în Berna, Beat von Fischer, fiul arhitectului Henry Berthold von Fischer, după absolvirea liceului s-a dedicat studiilor de drept la universitățile din Berna, Fribourg, München și Paris. După obținerea titlului de doctor în drept, Fischer a lucrat mai întâi în industria privată din Elveția și din străinătate, apoi la Centrul pentru promovarea comerțului din Lausanne și Zurich. La 1 aprilie 1929, Fischer a intrat în serviciul Departamentului Federal de Politică. Prima sa misiune în străinătate l-a dus pe Fischer în 1932 la legația elvețiană de la Haga, urmată de misiuni la legațiile din Buenos Aires, Varșovia, București, Riga, Helsinki și din nou București. Fischer – promovat în 1942 la București în funcția de consilier de legătură – a preluat în 1947 la Cairo funcția de prim colaborator al ambasadorului elvețian în Egipt. În noiembrie 1949, Fischer a fost numit de Consiliul Federal trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al Confederației Elvețiene la Cairo. În aceeași funcție, a fost acreditat și în Etiopia în 1952.

¹⁸ Andrea Cassulo (30 noiembrie 1869 – 9 ianuarie 1952) a fost arhiepiscop al Bisericii Romano-Catolice și reprezentant al Sfântului Scaun în Egipt, Canada, România și Turcia între 1921 și 1952 <https://www.facebook.com/arhivelediplomaticeMAE/posts/%C3%AEn-serviciul-umanit%C4%83%C8%9Bii-andrea-cassulo-nun%C8%9Biu-apostolic-la-bucure%C8%99ti-1936-1947ma/227870216195331/>

Vizitatori suspecti

În ziua de 27 și 28 august a.c. Misiunea Engleză a fost vizitată de cunoscuții agenți informatori ai Serviciului Informativ Englez pe linie economică:

-Dewill;

-Avocatul Sergiu Godeanu.

În ziua de 30 august a.c. Legislația Engleză a fost vizitată de Jean D'Herbement, corespondent de presă.

În ziua de 3 septembrie a.c între orele 12.45-13 principesa Martha Bibescu a vizitat Legația Engleză după care a mers la Misiunea Militară Engleză. Din cercetarea activității Serviciului Informativ Englez în decursul ultimei săptămâni sub raportul întrevederilor diplomatice, legăturilor cu factorii politici interni și în special al directivelor pe care le urmează, rezultă în mod clar că cercurile conducătoare engleze dau o deosebită atenție României. Contactul din ce în ce mai strâns cu partidele opoziționiste, contact care se traduce prin colaborarea informativă și propagandistică precum și ostilitatea arată actualului guvern, capătă fără îndoială amestecul unei imixțiuni în politica internă a țării, ceea ce arată în ce măsură este hotărâtă conducerea engleză să-și apere interesele în această parte a Europei.

ACTIVITATEA SERVICIILOR INFORMATIVE STRĂINE

DE LA 6-13 SEPTEMBRIE 1945

SERVICIUL INFORMATIV AMERICAN

I ORGANIZARE

Conducerea

Colonelul Krist, noul șef prezumtiv al Serviciului Informativ American în România, venit cu misiunea de a reorganiza și reîncadra serviciul și a cărui sosire în țară a fost semnalată în precedenta lucrare a luat contact cu actualul personal de conducere al S.S.A.-ului din Misiunea Militară Americană.

Până în momentul de față nu s-au observat schimbări evidente în organizarea serviciului ceea ce dovedește că col. Krist procedează în prealabil la elaborarea planului de muncă în raport cu condițiunile speciale observate la fața locului.

În primele zile ale lunii septembrie ale a.c. a sosit în București venind de la Casserta maiorul American Hall¹⁹, cunoscut expert economic si care va avea misiunea de a colabora cu colonelul Krist la organizarea Serviciului Informativ pe linie economică.

¹⁹ Ofițer OSS.

SERVICIUL INFORMATIV ENGLEZ

ORGANIZARE

Conducerea

Nu se înregistrează nicio schimbare în personalul identificat a fi în conducerea Serviciului Informativ Englez.

Directive noi

Din observarea activității informative desfășurată în decursul ultimei săptămâni rezultă confirmarea că serviciul informativ englez urmează noile sale directive luate. În raport cu dezvoltarea internă a României și care au fost expuse în lucrarea precedentă.

Activitate informativă

Mișcarea personalului

În ziua de 3 septembrie a.c. a părăsit România plecând la Belgrad Frederik William Doakin²⁰ secretar în ministerul de externe al Angliei.

În ziua de 7 septembrie a.c. colonelul Forester din Misiunea Militară Engleză a plecat cu avionul în Italia. În aceeași zi a plecat cu avionul în Anglia colonelul Turner din Misiunea Militară Engleză. În ultimele zile a sosit la Misiunea Militară Britanică următorul personal Militar:

-Lt. Col. Marsterson

-Lt. Johnson

-F.O. Archer

-Serg. Mec. Donald

-Serg. Mec Gwen

-Cap. Maynoll

---“—Fiold

---“—Prichara

Călătorii în țară

În ziua de 7 septembrie a.c. col. Greer și lt.col. Masterson s-au înapoiat în capitală venind de la Cluj și Sibiu.

În ziua de 8 septembrie a.c. Le Rougetel reprezentantul politic al Marii Britanii a plecat la Timiș împreună cu familia sa.

Elemente noi

Tufaeff Alexandru, cetățean român de origine rusă fost funcționar la soc. „Astra Română”, domiciliat în str. Londra 28, a fost angajat de Ted

²⁰ Sir Frederick William Dampier Deakin DSO (3 iulie 1913 – 22 ianuarie 2005), cunoscut și sub numele de F. W. Deakin, a fost un istoric britanic, veteran al celui de-al Doilea Război Mondial, asistent literar al lui Winston Churchill și primul director al St Antony's College din Oxford. În timpul războiului a fost ofițer SOE în Yugoslavia British Political and Military Strategy in Central, Eastern, and Southern Europe in 1944 First Edition, by William Deakin (Author), Elisabeth Barker (Editor).

Masterson cu care este bun prieten la Misiunea Engleză în funcția de profesor de limba rusă.

Deși este un dușman înverșunat al Sovietelor este văzut foarte des în cercurile Misiunii Sovietice. Aceste împrejurări precum și faptul că trăiește o viață de lux, fără să aibă o sursă cunoscută de venituri, dovedesc că lucrează informativ pentru Serviciul Informativ Englez.

III. Activitatea pe linie diplomatică

În ziua de 7 septembrie a.c., între orele 11-11.50 Charles Dozzi, însărcinatul cu afaceri al Olandei a vizitat Legația Engleză.

În ziua de 8 septembrie a.c. între orele 11.45-12 ministrul Danemarcei E. Bierna. A vizitat Legația Engleză.

IV. Activitatea pe linie politică internă

În ziua de 5 septembrie a.c. între orele 7.15-17.30 Mircea Ionițiu²¹ secretarul particular al M.S. regelui a vizitat Legația Engleză.

Concluzii

Activitatea de monitorizare a serviciilor secrete anglo-americane în România s-a desfășurat utilizând în special metoda observării directe: observând activitatea desfășurată în lunile august-septembrie 1945 de către serviciile anglo-americane în România se conturează sectoarele pe care aceste servicii și-au propus să le exploateze...

Aceste sectoare sunt; diplomatic, politica internă și economică. Serviciul informativ anglo-americane și-a fixat obiectivele.

Cele trei obiective spre care tinde acțiunea informativă anglo-americană și în jurul cărora caută să infiltreze rețeaua sa de informatori, sunt:

a) Obiectivul militar – În ceea ce privește primul obiectiv – armata roșie, - Serviciul Informativ Englez, caută să se informeze cu amănunțime asupra deplasărilor și staționărilor de trupe sovietice, efectuate cu scopul de a ascunde numărul trupelor aflate în țară și care, după părerea sa, pleacă în Rusia numai în măsura în care rămân în România cel puțin 1.100.000 de oameni.

De asemenea caută să afle cât mai exact modul de repartitie al acestor trupe, ritmul în care ele se mișcă, armamentul funcționarea aprovizionării, precum și denumirea unităților și comandanților.

²¹ Mircea Ionițiu (uneori scris incorect „Ioanițiu” sau „Ioannițiu”) (27 septembrie 1921, București – 13 noiembrie 1990, Woodland Hills, California, Statele Unite) a fost un scriitor român, autor de memorii. În jurul anului 1944, Mircea Ionițiu a fost secretar personal al regelui Mihail I. În această funcție, a fost martor direct al loviturii de stat din 23 august, al impunerii primului cabinet Petru Groza sub presiunea sovietică (6 martie 1945) și al abdicării forțate a regelui la 30 decembrie 1947 <https://www.pauleditions.ro/amintiri-si-reflectiuni-mircea-ionitiiu>.

b) Obiectivul politic – În cadrul acestui obiectiv atenția Serviciile de Informații anglo-american se îndreaptă asupra grupărilor politice care alcătuiesc noul guvern; asupra vieții publice și private ale miniștrilor comuniști, înregistrând toate zvonurile compromițătoare la adresa lor; asupra stării de spirit a populației cât și asupra încadrării Serviciilor informative și de siguranță, cu arătarea personalului nou precum și acel care a fost îndepărtat.

c) Obiectivul economic – are în vedere pe lângă obținerea informațiilor în legătură cu eventualele acorduri secrete economice între guvernele sovietic și român, acorduri ce ar aduce prejudicii intereselor anglo-americane din România, culegerea de material verificat asupra tuturor ridicărilor abusive de produse săvârșite de trupele sovietice, precum și date asupra aplicării convenției de armistițiu.

În executarea acestei acțiuni informative, serviciul englez a găsit un larg sprijin din partea partidelor istorice și în special al tineretului din aceste partide, care constituie o adevărată pepinieră de informatori.

Speculând sentimentele lor antisovietice, antisemite și anticomuniste, sub pretextul servirii cauzei naționale și adăugând la acestea, pentru cei mai zeloși, subsidii lunare, Servicul Informativ Englez dispune de un aparat informativ numeros și cu serioase posibilități de acțiune.

Cercurile conducătoare ale acestui tineret, dau o interpretare interesantă acestei conlucrări între ei și anglo-americani, lasând să se înțeleagă ca anglo-americanii îi vor ajuta în cazul unei acțiuni prin forță împotriva actualului guvern ajutându-l în cazul unei nereușite să fugă prin Constanța în Turcia și prin Banat în Iugoslavia, unde vor fi în totală siguranță.

Din informațiile obținute se pare că detaliile tehnice ale organizării aparatului informativ, au fost aproape puse la punct, ea funcționând după sistemul rețelei în circuit. Ca mijloc de transmisiune s-a utilizat T.F.F.-ul în care scop se procedează la recrutarea a mai multor radio telegrafiști.

AUGUST 1945. SSI MONITORED THE ACTIVITY OF THE ANGLO-AMERICAN INFORMATION SERVICES WITHIN THE ANGLO-AMERICAN LEGACIES IN BUCHAREST

-abstract-

Key words: British Military Mission, SSI, British Intelligence Service British Military Mission

The end of World War II in Europe and the major inter-allied conferences in Moscow, Yalta, and Potsdam led to the division of the world

into spheres of influence. Romania and most Eastern European countries ended up in the USSR's sphere of influence. This led to a change in the political regimes in these countries, which were forced to adopt communist political regimes similar to that of the USSR. In order to comply with the new political situation, the Romanian intelligence services switched allegiance to the new power. The operation to monitor the activities of the Anglo-American intelligence services is part of a broader operation to adapt the Romanian secret services to the new geopolitical realities in our country. These documents, discovered in the Romanian secret archives, present part of the activities of the Romanian services in August-September 1945.